

Knut Frydenlund

Lørdag 18. juni 1977 kl. 1330.

*(Holdt av utenriksmin.
p.g.a. stem. syke)*

Utenriksministerens tale ved åpningen av Festspillene
i Nord-Norge lørdag 18. juni 1977.

Herr ordfører, herr formann, mine damer og herrer.

Vi har ikke lange tradisjoner i vårt land når det gjelder festspill i moderne forstand. Så mange festspillsteder har vi heller ikke, selv om festspilltanken etter hvert har slått rot og blitt akseptert som en naturlig måte å presentere forskjellige kunstneriske aktiviteter innenfor en fast ramme.

- 2 -

Det ligger et stort arbeid bak et slikt oppbud av kunstnerisk utfoldelse som et festspill er, og det kan bare realiseres gjennom et samarbeid mellom mange engasjerte personer og institusjoner. Få steder kan makte å bygge opp en festspilltradisjon og holde den virksom og levende. Festspillene i Nord-Norge, med Harstad som vertskommune, har klart det.

I år er det trettende gangen arrangørene i denne landsdelen kaller til samling om kunstoplevelser og kunstutfoldelse på flere plan. Festspillene i Nord-Norge har tatt imot vår tids oppfordring til stor egenaktivitet i kulturlivet. Det foregår her et fruktbart samarbeid mellom de som er kunstnere på heltid og de som har

kunstnerisk utfoldelse som deltidsoppgave. Jeg synes dette er et riktig og et nyttig vekselspill og samarbeid. Festspillene i Nord-Norge slik de idag fremstår er et bevis på at dette lar seg gjennomføre.

I Regjeringens stortingsmeldinger om kulturpolitikk er det utvidede kulturbegrep en sentral tanke - kultur som i tillegg til det tradisjonelle kulturområdet omfatter ungdomsarbeid, idrettsarbeid og andre fritidsaktiviteter. Også denne utvidede delen av kulturbegrepet er det tatt hånd om her. Jeg er glad for å se at arrangørene av dette store festspillet har funnet plass også til et idrettsprogram, og hvor handikapidretten er en viktig del.

En annen sentral tanke har vært ideen om desentralisering. I disse festspillene er det Harstad som er sentrum, men landsdelen kan glede seg over at også en rekke

andre steder får del i festspillaktiviteter som er lagt utenfor selve sentrum. De nordnorske festspillene har hatt en verdifull knoppskyting, bl.a. med minifestspillene på Ibestad. Jeg er også glad for at man har hatt barnas kulturbehov i tankene både ved planleggingen av den sentraliserte og den desentraliserte del av festspillene.

Samtidig som mange aktiviteter er flyttet ut av sentrum, er nye mennesker og nye impulser hentet inn til sentrum, til Harstad og festspillene her - ikke bare fra forskjellige steder i denne nordligste landsdelen, men fra våre nærmeste naboer på Nordkalotten og ellers fra hele landet.

Det er i denne forbindelse naturlig å nevne en viktig kultursak i Nord-Norge idag. Musikkforsøket.

Det pågår nå for tredje år og har ført til økt aktivitet på alle musikkens områder. Forsøket har aktivisert nye mennesker i landsdelen og også trukket ytterligere musikalske krefter hit. En del av dem vil delta her under festspillene.

Det koster å lage festspill. Det koster menneskelig fantasi og anstrengelser, og det koster penger. Festspillene i Nord-Norge har nå i flere år vært en fast post på statsbudsjettet, og også kommuner og fylkeskommuner i landsdelen har tatt sin del av omkostningene. Etter hvert har det hos alle vokst fram et ønske om å finne en fast fordelingsordning, slik Festspillene i Bergen nå har fått. Det har vært ført forhandlinger mellom tilskottspartene, og vi håper i Regjeringen at det skal bli en slik fast ordning i rimelig framtid. På den måten vil driften av

Festspillene være sikret på en mer forsvarlig måte.

Temaet for årets festspill er "Nordfolket - spenn over grenser, veier mellom mennesker". I dette kan det ligge flere tolkninger. Jeg ser det som et uttrykk for stolthet og vilje til å markere tilhørighet, en slags solidaritetserklæring mellom mennesker i en landsdel som ønsker å markere at her hører vi til, her vil vi utfolde oss, og vi innbyr dere som kommer utenfra til å delta - aktivt eller passivt - i noe som skal bli et større fellesskap. Det er en invitasjon til å dele noe viktig. Stedet er velvagt - Harstad med storslagne omgivelser, og tidspunktet - midtsommer med alt hva det her nord innbefatter av eventyrlige lysopplevelser.

I festspillenes tema ligger det også en vilje til innsats over landegrensene her oppe i nord. Fellesskapet mellom Finland, Norge og Sverige i nord har sine egne spesielle trekk i det nordiske samarbeidet. Det kan ha sammenheng med at befolkningen i nord har så mange viktige ting felles. De deler de samme problemer i tynt befolkede områder med ensidig og ofte svakt naturgrunnlag. De deler det samme harde vinterklima og de store avstander. De deler også de samme verdier, med den lyse sommeren, den uendelig fagre naturen, og den direkte, likeframme holdning til livet og medmenneskene, som vi søringer kan misunne dere.

Det nordiske samarbeid er en viktig del av vårt samfunnsliv. Det gjelder både i økonomi, politikk og i kulturelle og menneskelige utfoldelser. Det er et

verdifulle trekk ved Festspillene i Nord-Norge at også den nordiske samhörighet blir understreket.

Vi har nå etter hvert fått overskudd til å se kultur som en viktig del av vår hverdag, viktig for trivsel og livsmiljø. I temaet for årets festspill ligger en utfordring, et ønske om å markere fruktbare forskjeller og en invitt til samarbeid om noe så vesentlig for vår livsstandard som kultur.

Det er ikke bare arrangører og kunstnere som er viktige aktører i Festspillene. Uten publikum ingen festspill. Det er viktig at Festspillene gir en ramme og en mulighet for godtfolk til å treffes.

Festspillene er allerede innarbeidet i folks bevissthet, og jeg håper de vil fortsatt utvikle seg

slik at Harstad blir et møtested, en samlingsplass for folk fra ulike deler av de store distriktene her nord, både fra vårt eget land og fra våre naboer i nord.

Også vi som ikke har vår daglige tilhørighet i denne landsdelen vil gjerne være med. Vi vil gjerne delta, hver på vårt vis, som aktiv eller passiv kultur-utøver eller -bruker, og vi gratulerer med det store arbeid som er gjort.

Det er en glede for meg med dette å erklære Festspillene i Nord-Norge 1977 for åpne.